

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 Febr. 1874, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om nedsättning i nu gällande brefporto.

Uti en inom Andra Kammaren afgifven och till Bevillnings-Utskottet hänvisad motion (N:o 72) har Herr *S. Benj. Linné* föreslagit, att, till beredande af lindring för den korresponderande allmänheten och till lättnad vid förandet af Postverkets räkenskaper, "befordringsafgiften för vanliga bref, som för närvarande utgör 12 öre, måtte bestämmas till 10 öre för bref vägande till och med 4 ort och för bref vägande mera i förhållande derefter", och har motionären dervid uttryckt den förmodan, att någon minskning i Postverkets inkomster så mycket mindre vore att af den föreslagna nedsättningen befara, som dels ett nedsatt porto dels ock skrifkonstens större utbredning i våra dagar torde öka mängden af de bref, som med posten befordrades.

Som bekant är, blef, i anledning af Rikets Ständers den 25 Oktober 1854 till Kongl. Maj:t aflåtna underdåniga skrifvelse, genom Kongl. Kungörelsen den 9 Mars 1855 ett medelporto af fyra skilling banko, motsvarande 12 $\frac{1}{2}$ öre, för enkel vigt fastställt, hvilket porto sedermera genom Kongl. Kungörelsen den 23 Februari 1858, i enlighet med förslag i Kongl. Maj:ts nädiga proposition, antagen af Rikets Ständer vid Riksdagen 1856—1858, nedsattes till 12 öre. Redan vid sistnämnde riksdag uttalades önskvärdheten af enkla brefportots nedsättande till det af motionären nu föreslagna belopp, och motioner i samma syftning hafva sedermera varit behandlade såväl å de tre sista ständs-riksdagarne som vid riksdagarne 1868 och 1870, men utan att dock ansetts böra till någon åtgärd *då* föranleda.

För bedömande af huruvida den ifrågasatta förändringen *nu* kan eller bör

vidtagas, har Utskottet från General-postdirektören begärt upplysningar; och har General-postdirektören uti en, Utskottet tillställd promemoria meddelat:

att Postverkets inkomst af det porto, hvarom nu är fråga, under år 1872 uppgått till omkring 1,536,000 riksdaler, hvadan den föreslagna nedsättningen skulle, under i öfrigt oförändrade förhållanden, förorsaka en minskning i berörda inkomst af omkring 256,000 riksdaler;

att visserligen erfarenheten gifvit vid handen, det äfven med nu gällande porto antalet bref årligen tillvuxit och skäl förefunnes, att detta under nästkommande år blefve förhållandet mer än någonsin förut, men att denna tillväxt gemenligen motvägts af större utgifter för ökade postförbindelser och ökad posttrafik;

att, om än antagas kunde, att en nedsättning i porto än ytterligare skulle medföra en extra tillökning i breffantalet, man dock så mycket mindre kunde antaga, att en sådan tillökning skulle i någon betydligare grad motsvara minskningen uti inkomst (hvertill skulle fordras, att breffvens nuvarande antal stege med 20 %) som nedsättningen, då nu gällande porto ej vore särdeles tryckande, icke hade den betydenhet, som, efter hvad erfarenheten visat, vore erforderlig för att i och för sig orsaka en tillväxt i trafik, nog stor att ersätta minskningen i afgift för hvar särskild försändelse; samt

att man ej för närvarande kan med någon högre grad af sannolikhet antaga, att, efter det afdrag i portoinkomst, som af förslaget blefve en följd, Postverkets återstående inkomster skulle lemna full tillgång till bestridande af alla dess nödiga utgifter, hvadan, och då mycken varsamhet ansågs böra vid beräklandet af nämnda verks inkomster och utgifter under den närmaste tiden iakttagas, svårigen någon tidpunkt vore mindre lämplig för vidtagande af den föreslagna förändringen än den nu varande, i hvilket hänseende General-postdirektören vidare omnämmt:

att inom Postverket sedan år 1872 vidtagits åtskilliga förändringar, såsom

att dels paketportot äfvensom rekommendations- och assurancesafgifterna dels ock befordringsafgifterna för alla tyngre så kallade vanliga bref blifvit betydligt minskade;

att, på samma gång som allmänheten befriats från flera, posttjenstemännen förut tillkommande sportler, en på betydlig inskränkning i sportelväsendet grundad normalstat för postpersonalen blifvit utfärdad, hvarigenom utgifterna för aflöning betydligt ökats;

att Postverkets afgifter för postbefordring å jernväg blifvit, i och för åstadkommande af natt-tåg å statens stambanor, förhöjda med ungefär 50 %; och

att maximibeloppet af betingslegan för postbefordring betydligt ökats samt möjligen torde vara underkastadt ytterligare förändringar;

hvarjemte torde böra beaktas, att alla de förändringar i postförbindelserna, som af den ordinarie kronobrefbäringens upphörande betingas, ännu ej i mer än halfva antalet af rikets län kunnat fullständigt genomföras, samt att naturligtvis

endast en obetydlig erfarenhet ännu kunnat vinnas rörande det inflytande, som berörda anordningar och det i sammanhang med dem införda förändrade sättet för behandling af de förut varande fribrefven komma att på Postverkets finanser utöfva.

Ehuru en nedsättning af brefportot, på sätt motionären föreslagit, jemväl enligt Utskottets mening vore af flera lätt insedda skäl önskvärd, har dock Utskottet, som, på grund af de af General-postdirektören i ofvan omförmälda promemoria jemväl uttalade åsigter, hyser den öfvertygelse, att, när en gång framdeles omständigheterna medgifva den nu ifrågasatta förändring, framställning derom kommer att till Riksdagen göras, i betraktande af ofvan omförmälda förhållanden och med hänsyn dertill, att i sakernas nu varande skick hvarje åtgärd, som möjligen kunde medföra en inskränkning i Postverkets förmåga att af egna inkomster bestrida, om möjligt, alla de med postbefordringen förenade utgifter, torde böra undvikas, ansett sig ej kunna för närvarande understödja Herr Linnés förslag, hvadan Utskottet får hemställa,

att ifrågavarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 Februari 1874.

På Utskottets vägnar:

Gust. af Ugglas.